

**Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
Кафедра фізичної реабілітації та спортивної медицини**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

з дисципліни «Фізична терапія при травмі, політравмі та захворюваннях опорно-рухового апарату»

Освітній рівень	<u>другий рівень вищої освіти – магістр</u>
Галузь знань	<u>22 «Охорона здоров'я»</u>
Спеціальність	<u>227 «Фізична терапія, ерготерапія»</u>
Спеціалізація	<u>227.1 «Фізична терапія»</u>
Освітня програма	<u>«Фізична терапія, ерготерапія»</u>

2021–2025 рік

Робоча програма « Фізична терапія при травмі, політравмі та захворюваннях опорно-рухового апарату » для студентів
(назва навчальної дисципліни)

за освітнім рівнем магістр, спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
курсу та факультету V курсу, медико-психологічного факультету

Розробники: д.мед.н., професор Дорофєєва О.Є.
к.мед.н., доцент Овдій М.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри **фізичної реабілітації та спортивної медицини**

Протокол від. “ ___ ” _____ 2021 року № _____

Завідувач кафедри _____ (Дорофєєва О.Є.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Перезатверджено:

на 20__/20__ н.р. _____ «__» _____ 20__ р. протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ «__» _____ 20__ р. протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ «__» _____ 20__ р. протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ «__» _____ 20__ р. протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ «__» _____ 20__ р. протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань _____	Нормативна	
	(шифр і назва)		
	Напрямок підготовки _____		
	(шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність: 227/1 «Фізична терапія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів –		I-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ - _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		I-й	-
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «магістр»	10 год	-
		Практичні, семінарські	
		80 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		90 год	-
		Індивідуальні завдання: -	
		Вид контролю: scgbn	

Співвідношення аудиторної роботи до самостійної роботи студентів: 1:2

2. Мета, очікувані результати навчання та критерії оцінювання результатів навчання

Мета. Основною метою викладання даної навчальної дисципліни є формування сучасного мислення, спеціальних знань з основ фізичної терапії та умінь щодо організації та проведення реабілітаційних заходів при травмах, політравмах та захворюваннях опорно-рухового апарату.

знати:

- Основні механізми виникнення травм та травматичної хвороби, їх вплив на функціонування систем та органів організму, класифікація травм.

- Основні підходи фізичної терапії при травмах, політравмах та захворюваннях опорно-рухового апарату; методики визначення функціонального стану, обмежень життєдіяльності у пацієнтів; шкали, що використовуються для оцінки наявних обмежень у пацієнтів;
- Особливості проведення обстеження, тестування, визначення функціонального стану, фізичного розвитку, рухових порушень у хворих з травмами, політравмами та захворюваннями опорно-рухового апарату.
- Особливості захворювань опорно-рухового апарату; клінічні прояви порушень з боку опорно-рухового апарату; показання та протипоказання до проведення фізичної терапії для хворих із захворюваннями опорно-рухового апарату; методики оцінювання здібностей пацієнтів із порушеннями з боку ОРА.
- Основний комплекс заходів та основні цілі фізичної терапії та рекомендацій, спрямовані на поліпшення діяльності опорно-рухового апарату.
- Особливості формування та впровадження програми фізичної терапії або програми реабілітації у хворих з травмою, політравмою та захворюваннями опорно-рухового апарату.
- Особливості застосування фізичні вправи, масажу, мануально-м'язових та суглобових технік у хворих з травмою, політравмою та захворюваннями опорно-рухового апарату.
- Особливості організації реабілітаційної допомоги хворим з травмою, політравмою та захворюваннями опорно-рухового апарату ; принципи командної роботи; методологічні та практичні засади застосування Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ), Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ-ДП) та Міжнародної класифікації хвороб (МКХ)

вміти:

- формувати реабілітаційний діагноз на основі Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ), Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ-ДП) та Міжнародної класифікації хвороб (МКХ)
- формувати план реабілітації хворих з урахуванням їх функціонального стану та ступеня тяжкості захворювання, визначати очікуваний результат впливу фізичної терапії, формувати реабілітаційний прогноз.
- оптимально підбирати та застосовувати засоби та форми фізичної реабілітації в процесі фізичної терапії хворих
- правильно підбирати необхідні шкали, опитувальники, методи спостереження для оцінки ефективності фізичної терапії.
- забезпечити закріплення отриманих вмінь, знань та навичок.

- мотивувати та заохотити пацієнтів до занять, особливо хворих у яких основна патологія супроводжується психічними порушеннями.
- підбрати спеціальні методи оцінювання для визначення фізичного та психологічного стану людини.
- працювати спільно з мультидисциплінарною командою.
- індивідуально планувати заходи щодо відновлення трудового та соціального життя пацієнтів.

Критерії оцінювання результатів навчання

Реалізація основних завдань контролю знань здобувачів вищої освіти у НМУ досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів контролю. Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 200-баловою системою.

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- підсумковий модульний;
- семестровий підсумковий (залік, диференційований залік, екзамен).

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту, дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

Загальні:

ЗК 1. Здатність до аналізу медичних, соціальних та особистісних проблем на основі біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності (МКФ).

ЗК 2. Здатність виявляти, формулювати і вирішувати проблеми пацієнта/клієнта, застосовуючи у практичній діяльності базові знання, клінічне та рефлексивне мислення.

ЗК 3. Здатність оцінювати, критично обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у практичній діяльності.

ЗК 4. Здатність проводити наукові дослідження відповідного рівня, публікувати результати в українських та міжнародних наукових виданнях.

ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї, брати участь у інноваційних проектах для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань.

ЗК 6. Здатність працювати автономно, проявляти наполегливість та відповідальність щодо поставлених завдань і обов'язків.

ЗК 7. Здатність ефективно працювати у складі мультидисциплінарної команди.

ЗК 8. Здатність до ефективного письмового та усного професійного міжособистісного спілкування з клієнтами, членами мультидисциплінарної команди, фахівцями охорони здоров'я, соціальної та освітньої галузей.

ЗК 9. Здатність адаптуватися та знаходити оптимальне рішення у нових ситуаціях, співпрацюючи з пацієнтом/клієнтом і членами мультидисциплінарної команди.

ЗК 10. Здатність обирати методи діяльності з позиції їх релевантності, валідності, надійності та планувати технології їх реалізації.

ЗК 11. Здатність керувати, мотивувати людей рухатися до спільної мети, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Здатність діяти згідно професійного Етичного Кодексу фізичного терапевта або ерготерапевта та цінувати індивідуальні та культурні відмінності між пацієнтами/клієнтами, членами мультидисциплінарної команди.

ЗК 13. Здатність здійснювати освітню діяльність.

ЗК 14. Здатність виконувати експертну роль з питань професійної ідентичності та компетентності.

Спеціальні:

СК 01. Здатність розуміти складні патологічні процеси та порушення, які піддаються корекції заходами фізичної терапії.

СК 02. Здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта/ клієнта, перебіг захворювання, принципи та характер лікування.

СК 03. Здатність проводити фізичну терапію осіб різного віку, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях (додаток 2).

СК 04. Здатність аналізувати, вибирати і трактувати отриману від колег інформацію.

СК 05. Здатність обстежувати та визначати функціональний стан, рівень фізичного розвитку, рухові та інші порушення осіб різного віку, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією.

СК 06. Здатність допомагати пацієнту/клієнту зрозуміти, сформулювати та реалізувати власні потреби.

СК 07. Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуальної програми реабілітації, які стосуються фізичної терапії.

СК 08. Здатність визначати оптимальний рівень терапевтичного навантаження, контролювати тривалість та інтенсивність реабілітаційних заходів для забезпечення їх відповідності стану здоров'я, функціональним можливостям пацієнта/клієнта.

СК 09. Здатність контролювати стан пацієнта/клієнта зі складними та мультисистемними порушеннями відповідними засобами й методами

СК 10. Здатність до ведення фахової документації.

СК 11. Здатність впроваджувати сучасні наукові дані у практичну діяльність.

СК 12. Здатність брати участь у навчальних програмах як клінічний керівник/методист навчальних практик.

СК 13. Здатність здійснювати менеджмент у фізичній терапії, керувати роботою асистентів та помічників.

СК 14. Здатність діяти самостійно в умовах професійної ізоляції.

СК 15. Здатність здійснювати підприємницьку діяльність у фізичній терапії.

Результати навчання з дисципліни:

ПР 01. Демонструвати знання біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності та вміння аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта

ПР 02. Демонструвати вміння аналізувати, вибирати і трактувати отриману від колег інформацію

ПР 03. Демонструвати здатність проводити фізичну терапію пацієнтів/ клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями.

ПР 04. Демонструвати здатність знаходити, вибирати, оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності

ПР 05. Демонструвати вміння визначати функціональний стан осіб різного віку, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією.

ПР 06. Проводити опитування пацієнта/клієнта для визначення порушень функції, активності та участі.

ПР 07. Демонструвати вміння визначати рівень психомоторного та фізичного розвитку людини

ПР 08. Демонструвати вміння виконувати обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний інструментарій

ПР 09. Демонструвати вміння спілкування з пацієнтом/клієнтом, проводити опитування пацієнта/клієнта для визначення його потреб та очікувань щодо його рухової активності та очікуваних результатів фізичної терапії.

ПР 10. Демонструвати вміння прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій та мультисистемній патології

ПР 11. Демонструвати вміння встановлювати цілі втручання

ПР 12. Демонструвати вміння розробляти технологію втручання.

ПР 13. Демонструвати вміння реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії відповідно до наявних ресурсів і оточення

ПР 14. Демонструвати вміння здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програм фізичної терапії.

ПР 15. Демонструвати вміння коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів.

ПР 16. Постійно дотримуватись безпеки для практикуючого фахівця та пацієнта/клієнта.

ПР 17. Демонструвати вміння проводити самостійну практичну діяльність.

ПР 18. Демонструвати вміння вербального і невербального спілкування з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді

ПР 21. Демонструвати вміння здійснювати викладацьку діяльність

ПР 22. Демонструвати професійний розвиток та планувати його

ПР 23. Демонструвати уміння здійснювати науково дослідну діяльність

ПР 24. Дотримуватись основних юридичних та етичних вимог, провадити діяльність зі згоди пацієнта/клієнта

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. « Фізична терапія при травмі, політравмі та захворюваннях опорно-рухового апарату »

Тема 1. Основні поняття про травму та травматичну хворобу. Особливості застосування фізичної терапії, застосування МКФ та основні завдання мультидисциплінарної команди в реабілітаційному процесі.

Загальні відомості про травму, травматичну хворобу, механізм травми її вплив на системи та органи організму.

Особливості проведення фізикальних та функціональних досліджень хворих травматологічного профілю.

Особливості формування реабілітаційного діагнозу з урахуванням МКФ та МКХ.

Особливості фізичної терапії та головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.

Тема 2. Фізична терапія у хворих з травмами верхньої кінцівки. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.

Основні механізми травми верхньої кінцівки. Анатомо-функціональні особливості травм верхньої кінцівки.

Особливості проведення фізикальних та функціональних досліджень з травмами верхньої кінцівки.

Особливості фізичної терапії та головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.

Оцінка динаміки змін в ході фізичної терапії.

Тема 3. Фізична терапія у хворих з травмами нижньої кінцівки. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.

Основні механізми травми нижньої кінцівки. Анатомо-функціональні особливості травм нижньої кінцівки.

Особливості проведення фізикальних та функціональних досліджень з травмами нижньої кінцівки.

Особливості фізичної терапії та головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.

Оцінка динаміки змін в ході фізичної терапії.

Тема 4. Фізична терапія у хворих з травмами кісток тазу та кісток черепа. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.

Основні механізми травми кісток тазу та кісток черепа. Анатомо-функціональні особливості травм кісток тазу та кісток черепа.

Особливості проведення фізикальних та функціональних досліджень з травмами кісток тазу та кісток черепа.

Особливості фізичної терапії та головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.

Оцінка динаміки змін в ході фізичної терапії.

Тема 5. Фізична терапія у хворих з травмами хребта. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.

Основні механізми травми хребта. Анатомо-функціональні особливості травм хребта, кістково-м'язових компонентів.

Особливості проведення фізикальних та функціональних досліджень з травмами хребта.

Особливості фізичної терапії та головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.

Оцінка динаміки змін в ході фізичної терапії.

Тема 6. Фізична терапія у хворих з політравмою. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.

Особливості політравми. Анатомо-функціональні особливості політравми.

Особливості проведення фізикальних та функціональних досліджень у осіб з політравмою.

Особливості фізичної терапії та головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.

Оцінка динаміки змін в ході фізичної терапії.

Тема 7. Основні поняття про захворювання опорно-рухового апарату. Особливості застосування фізичної терапії, застосування МКФ та основні завдання мультидисциплінарної команди в реабілітаційному процесі.

Опорно-руховий апарат та чинники які впливають на його функціонування та етіопатогенетичні фактори виникнення захворювань.

Особливості проведення фізикальних та функціональних досліджень опорно-рухового апарату.

Застосування біопсихосоціальної моделі та МКФ в формуванні реабілітаційного діагнозу.

Особливості фізичної терапії та головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.

Оцінка динаміки змін в ході фізичної терапії.

Тема 8. Фізична терапія у хворих з вродженими вадами опорно-рухового апарату. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.

Вроджені вади опорно-рухового апарату, їх причини та класифікація. Анатомо-функціональні особливості вроджених вад.

Особливості проведення фізикальних та функціональних досліджень опорно-рухового апарату.

Застосування біопсихосоціальної моделі та МКФ в формуванні реабілітаційного діагнозу.

Особливості фізичної терапії та головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.

Оцінка динаміки змін в ході фізичної терапії.

Тема 9. Фізична терапія у хворих з артритами та артрозами суглобів. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.

Різниця між артритами та артрозами, анатомо- функціональні особливості.

Особливості проведення фізикальних та функціональних досліджень хворих з артритами та артрозами.

Застосування біопсихосоціальної моделі та МКФ в формуванні реабілітаційного діагнозу.

Особливості фізичної терапії та головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.

Оцінка динаміки змін в ході фізичної терапії.

Тема 10. Фізична терапія у хворих з деформацією опорно-рухового апарату: кіфоз, сколіоз, деформація грудної клітини, деформація нижніх кінцівок. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.

Основні види деформацій опорно-рухового апарату та етіопатогенетичні фактори, що на них впливають.

Особливості проведення фізикальних та функціональних досліджень хворих з артритами та артрозами.

Застосування біопсихосоціальної моделі та МКФ в формуванні реабілітаційного діагнозу.

Особливості фізичної терапії та головні принципи роботи мультидисциплінарної команди.

Оцінка динаміки змін в ході фізичної терапії.

4. Структура навчальної дисципліни

назви змістових модулів і тем	кількість годин					
	денна форма					
	всього	у тому числі				
		л	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
змістовий модуль 1. « Фізична терапія при травмі, політравмі та захворюваннях опорно-рухового апарату »						
Основні поняття про травму та травматичну хворобу. Особливості застосування фізичної терапії, застосування МКФ та основні завдання мультидисциплінарної команди в реабілітаційному процесі.	18	1	8			9
Фізична терапія у хворих з травмами верхньої кінцівки. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	18	1	8			9
Фізична терапія у хворих з травмами нижньої кінцівки. Особливості фізикальних обстежень та плану	18	1	8			9

реабілітації.					
Фізична терапія у хворих з травмами кісток тазу та кісток черепа. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	18	1	8		9
Фізична терапія у хворих з травмами хребта. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	18	1	8		9
Фізична терапія у хворих з політравмою. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	18	1	8		9
Основні поняття про захворювання опорно-рухового апарату. Особливості застосування фізичної терапії, застосування МКФ та основні завдання мультидисциплінарної команди в реабілітаційному процесі.	18	1	8		9
Фізична терапія у хворих з вродженими вадами опорно-рухового апарату. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	18	1	8		9
Фізична терапія у хворих з артритами та артрозами суглобів. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	18	1	8		9
Фізична терапія у хворих з деформацією опорно-рухового апарату: кіфоз, сколіоз, деформація грудної клітини, деформація нижніх кінцівок. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	18	1	8		9
Всього годин	180	10	80		90

5. Теми лекційних занять

№ з/р	Тема	Кількість годин
1	Основні поняття про травму та травматичну хворобу. Особливості застосування фізичної терапії, застосування МКФ та основні завдання мультидисциплінарної команди в реабілітаційному процесі.	1
2	Фізична терапія у хворих з травмами верхньої кінцівки. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	1
3	Фізична терапія у хворих з травмами нижньої кінцівки. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	1

4	Фізична терапія у хворих з травмами кісток тазу та кісток черепа. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	1
5	Фізична терапія у хворих з травмами хребта. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	1
6	Фізична терапія у хворих з політравмою. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	1
7	Основні поняття про захворювання опорно-рухового апарату. Особливості застосування фізичної терапії, застосування МКФ та основні завдання мультидисциплінарної команди в реабілітаційному процесі.	1
8	Фізична терапія у хворих з вродженими вадами опорно-рухового апарату. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	1
9	Фізична терапія у хворих з артритами та артрозами суглобів. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	1
10	Фізична терапія у хворих з деформацією опорно-рухового апарату: кіфоз, сколіоз, деформація грудної клітини, деформація нижніх кінцівок. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	1
	Всього годин	10

6. Теми семінарських занять

Згідно робочої програми навчальної дисципліни « **Фізична терапія при травмі, політравмі та захворюваннях опорно-рухового апарату**» семінарські заняття не заплановані.

7. Теми практичних занять

№ з/р	Тема	Кількість годин
1	Основні поняття про травму та травматичну хворобу. Особливості застосування фізичної терапії, застосування МКФ та основні завдання мультидисциплінарної команди в реабілітаційному процесі.	8
2	Фізична терапія у хворих з травмами верхньої кінцівки. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	8
3	Фізична терапія у хворих з травмами нижньої кінцівки. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	8
4	Фізична терапія у хворих з травмами кісток тазу та кісток черепа. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	8
5	Фізична терапія у хворих з травмами хребта. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	8
6	Фізична терапія у хворих з політравмою. Особливості	8

	фізикальних обстежень та плану реабілітації.	
7	Основні поняття про захворювання опорно-рухового апарату. Особливості застосування фізичної терапії, застосування МКФ та основні завдання мультидисциплінарної команди в реабілітаційному процесі.	8
8	Фізична терапія у хворих з вродженими вадами опорно-рухового апарату. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	8
9	Фізична терапія у хворих з артритами та артрозами суглобів. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	8
10	Фізична терапія у хворих з деформацією опорно-рухового апарату: кіфоз, сколіоз, деформація грудної клітини, деформація нижніх кінцівок. Особливості фізикальних обстежень та плану реабілітації.	8
	Всього годин	80

8. Теми лабораторних занять

Згідно робочої програми навчальної дисципліни «**Фізична терапія при травмі, політравмі та захворюваннях опорно-рухового апарату**» лабораторні заняття не заплановані.

9. Самостійна робота

№ з/р	Тема	Кількість годин
1	Поняття про травму та травматичну хворобу, найпоширеніші травми та алгоритм надання реабілітаційної допомоги. Загальні принципи застосування заходів фізичної терапії при травмах.	9
2	Загальні принципи фізичної терапії при ушкодженні колінного суглобу. Етапи реабілітації та реабілітаційний прогноз.	9
3	Загальні принципи фізичної терапії при ушкодженні плечового суглобу. Етапи реабілітації та реабілітаційний прогноз.	9
4	Загальні принципи фізичної терапії при ушкодженні гомілковоступневого суглобу. Етапи реабілітації та реабілітаційний прогноз.	9
5	Загальні принципи фізичної терапії при ушкодженні променево-зап'ястного суглобу. Етапи реабілітації та реабілітаційний прогноз.	9
6	Загальні принципи фізичної терапії при ендопротезуванні кульшового суглобу. Етапи реабілітації та реабілітаційний прогноз.	9
7	Загальні принципи фізичної терапії при сколіозі та після його хірургічного лікування. Етапи реабілітації та реабілітаційний прогноз.	9
8	Загальні принципи фізичної терапії при кіфоз та після його	9

	хірургічного лікування. Етапи реабілітації та реабілітаційний прогноз.	
9	Загальні принципи фізичної терапії при варусній та вальгусній деформації нижніх кінцівок. Етапи реабілітації та реабілітаційний прогноз.	9
10	Загальні принципи фізичної терапії при деформації грудної клітини. Етапи реабілітації та реабілітаційний прогноз.	9
11	Загальні принципи фізичної терапії при переломах в ділянці кисті. Етапи реабілітації та реабілітаційний прогноз.	9
12	Загальні принципи фізичної терапії при переломах в ділянці стопи. Етапи реабілітації та реабілітаційний прогноз.	9
	Всього	90

10. Індивідуальні завдання:

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (далі – ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання ІНДЗ прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання з курсу «Фізична терапія при травмі, політравмі та захворюваннях опорно-рухового апарату» – це вид навчально-дослідної роботи магістра, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Вид ІНДЗ – написання реферату з дисципліни « **Фізична терапія при травмі, політравмі та захворюваннях опорно-рухового апарату**» або підготовка доповіді з презентацією за однією з переліку наданих нижче тем.

Тематика рефератів та доповідей для ІНДЗ:

1. Роль фізичної терапії в процесі відновлення після травм.
2. Функціональні тести, проби та опитування, що застосовуються у хворих травматологічного профілю.
3. Суглобний біль, фізична терапія при захворюваннях суглобів
4. Особливості фізичної терапії при больовому синдромі у шийному відділі хребта
5. Особливості фізичної терапії при больовому синдромі у грудному відділі хребта

6. Особливості фізичної терапії при больовому синдромі у поперековому відділі хребта
7. Особливості фізичної терапії при переломі нижньої щелепи.
8. Особливості фізичної терапії при компресійних переломах у шийному відділі хребта.
9. Особливості фізичної терапії при компресійних переломах у грудному відділі хребта.
10. Особливості фізичної терапії при компресійних переломах у поперековому відділі хребта.
11. Особливості фізичної терапії при переломах шийки плечової кістки.
12. Особливості фізичної терапії при внутрішньосуглобових переломах ліктьового суглобу.
13. Особливості фізичної терапії при внутрішньосуглобових переломах променево- зап'ястного суглобу.
14. Особливості фізичної терапії при переломах шийки стегнової кістки.
15. Особливості фізичної терапії при переломах кісток гомілки.
16. Особливості фізичної терапії при пошкодженні зв'язкового апарату колінного суглобу.
17. Особливості фізичної терапії при пошкодженні зв'язкового апарату плечового суглобу.
18. Особливості фізичної терапії при пошкодженні Ахіллового сухожилку.
19. Особливості фізичної терапії при сколіозі.
20. Особливості фізичної терапії при кіфозі.

11. Методи навчання

1. Словесний метод.
2. Наочний метод.
3. Вивчення та аналіз прикладного матеріалу.
4. Аналіз та синтез інформації.
5. Поєднання логічного та історичного аналізу.
6. Функціонально-структурного аналізу.
7. Порівняння та зіставлення.

12. Методи та форми контролю, розподіл балів, які отримують студенти, оцінювання

1. Поточний контроль – відвідування занять, відповіді за темами, виконання самостійної та індивідуальної роботи, написання контрольної роботи за змістовним модулем.
  2. Підсумковий контроль – диф. залік.
- Контроль з навчальної діяльності студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою результати якої оцінюються за 200-бальною шкалою.

Розподіл балів, які отримують студенти

Максимальна кількість балів за поточний контроль за	ІНДЗ	Бали
--	-------------	-------------

практичними заняттями						
ПЗ 1	ПЗ 2	ПЗ 3	ПЗ 4	ПЗ 5		
19	19	19	19	19	10	200
ПЗ 6	ПЗ 7	ПЗ 8	ПЗ 9	ПЗ 10		
19	19	19	19	19		

Здійснюється під час практичного заняття та включає загальну оцінку теоретичних та практичних знань з теми заняття:

«5» - 19 балів;

«4» - 15 балів;

«3» - 11 балів;

«2» - 0 балів.

Самостійна робота студента (доповідь написаного реферату, презентація) оцінюється: 1 – 10 балів.

13. Методичне забезпечення

1. Рекомендована література.
2. Мільтимедійний лекційний матеріал.

14. Рекомендована література

Основна:

1. Анкин Н.Л., Анкин Л.Н. Травматология. Европейские стандарты диагностики и лечения. К.: Книга-плюс, 2016. 456 с.
2. Бургонский В.Г. Современные аспекты профилактики, лечения и реабилитации в стоматологии. К., 2016. 472 с.
3. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.
4. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. – 336 с.
5. Лянной Ю. О. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Ю. О. Лянной ; ред. Ю. О. Лянной. - Суми : Вид-во Сум. ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. - 368 с.
6. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я: МКФ / пер. з англ. ВООЗ 2001 р. МОЗ України. Київ, 2018. 259 с.
7. Мухін, В. М. Фізична реабілітація в травматології: монографія / В. М. Мухін. - Л.: ЛДУФК, 2015.-428 с.
8. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : підруч. для студентів І рівня вищ. освіти: галузь знань 22 "Охорона здоров'я", спец. 227 "Фізична терапія, ерготерапія" / за заг. ред.: Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. - Тернопіль : ТДМУ "Укрмедкнига", 2020. - 372 с.
9. Практические и методические основы кинезотерапии. Учебное пособие. Под ред. М.Д. Рипа, И.В. Кулькова, М.: ТВД Дивизион, 2008. 336 с.
10. Bases of physical rehabilitation in medicine / A. V. Mahlovanuy [et al.]. - Lviv : [s. n.], 2019. - 70 p.

Додаткова література:

1. Горбатюк С. О. Фізична реабілітація та рухова активність при порушеннях функції опорно-рухової системи [Текст] : навч. посіб. для вищ. навч. закл. / Сергій Олександрович Горбатюк ; Міжнар. екон.-гуманіт. ун-т ім. С. Дем'янчука. - Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. - 192 с.
2. Лікувально-реабілітаційний масаж: навч. посіб. / Д. В. Вакуленко [та ін.]. - Київ : ВСВ Медицина, 2020. - 568 с.
3. «Международная классификация функционирования, ограниченный жизнедеятельности и здоровья». Финальный проект. Всемирная Организация Здравоохранения, 2001 г.

14. Інформаційне забезпечення.

1. <http://sport-med.in.ua>